

TEKEL İŞÇİLERİYLE DAYANIŞMA

Baran Dergisi, 4 Şubat 2010

Yıldırım Koç

Yaşı şimdi 60'larda olan Eric isimli bir Hollandalı profesör arkadaşım vardı. Yıllar önce anlattığı bir olayı hiç unutmam. 5-6 yaşlarındayken ağaca çıkmış. Anneannesi ağacın altındaymış. Eric'e "atla, seni tutayım," demiş. Eric de atlamış. Ama anneannesi onu tutmamış. Anneanne, düşen torununa, "hayatta anneannene bile güvenme" diye ders vermiş sonra.

Bence, bizim Avrupalılardan farkımızı en güzel biçimde gösteren olaylardan biridir bu.

Avrupalı bireycidir. Kimseye güvenmez. O nedenle de huzursuzdur. Belki daha çok para kazanır, daha çok ürün tüketir; ama mutlu mudur? Mutlu olmadıklarını görüyorum. Yalnızlar. Yalnızlıklarını köpek besleyerek, uyuşturucu kullanarak, alkolizmin batağına gömülerek ve bazen intihar ederek aşmaya çalışıyorlar.

Biz dostumuza güveniriz. Bir anneannenin torununa, "bana bile güvenme" diyebilmesini benim aldığım, bizim aldığımız terbiye kabul edemez. Tam tersi geçerlidir bizde. İnsanımızın tüm yokluklara ve sıkıntılara bunca zamandır direnebilmesinde bu toplumsal dayanışmanın büyük rolü vardır.

Emperyalist güçler bunu bildiklerinden, Türkiye'de yıllardır bireyciliği ön plana çıkarmaya çalışıyorlar. Bunun için geçmişten gelen bazı yanlış anlayışlarımızı da kullanıyorlar. "Her koyun kendi bacağından asılır"mış. Olur mu öyle şey. Öyle düşünürseniz, sürünün tümünü asarlar. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın"mış. Öyle düşünürseniz, yılan hepimizi sokar. "Gemisini kurtaran kaptan"mış. Öyle düşünülürse, bütün gemiler kayalara çarpar, parçalanır.

Türkiye'de televizyonlarda yıllardır oynatılan dizilerde hep bireycilik işlendi. Bir dönemin Dallas dizisini hatırlayın. Ahlaksızlık, sahtekarlık, aldatma neredeyse övülüyordu. 1982 yılında Van'da bile Dallas Pastanesi görmüştüm.

Bu çürümüşlüğe karşı durmak, atalarımızdan devraldığımız değerlerimizi korumak ve daha da geliştirmek son derece önemlidir.

Tekel işçilerinin direnişinde bunu yaşayabilmiş olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Bu yazının yazıldığı gün, Tekel işçilerinin direnişi 45. günündeydi. Fırsat buldukça direniş bölgesine uğruyorum, arkadaşlarla sohbet ediyoruz. Anlatılanlar insanın gözlerini yaşartıyor. Geçen gün Mersin'den bir kamyon dolusu portakal ve limon gönderilmiş. Denizli'den 130 büyük kasa elma gelmiş. Sinop'lu bir balıkçı, 300 kilo balık getirmiş; kendi pişirip dağıtıyormuş. Bir esnaf arkadaşın çalıştığı toptancı 100 takım iç çamaşırı göndermiş. Ben oradayken bir yaşlı kadın emekli maaşını getirdi. Almadılar. Bunun üzerine gitti, yandaki dükkandan epey yiyecek malzemesi aldı; onları bıraktı. Adını bile söylemedi. Bir çay ocağının başındaydım. Bir kadın ve iki oğlu geldi. 20 kilo kadar kesme şeker ve bir miktar çay getirdi; geciktikleri için de özür diledi. Büyük bir grup slogan atarak geldi. Mamak halkıymış. Birçok bölgeden işçiler para toplamışlar, temsilci göndermişler.

Bir arkadaşımın gözlemi, gelen destek malzemesinin dağıtımındaki düzendi. Normal olarak bir şey dağıtanın başına yığılır insanlarımız. Hiç öyle olmuyormuş. Tam bir düzen, arkadaşlarının hakkına saygı varmış.

Geçmişte de işçi eylemlerinde destek ve dayanışma olmuştu. 1986 yılında Netaş işçilerinin 93 günlük grevinde, 1989 yılında Demir-Çelik işçilerinin 137 günlük grevinde, 4-8 Ocak 1991 Madenciler Yürüyüşünde de dayanışma vardı. Tekel işçilerini ayıran, bu dayanışmanın yalnızca işçilerle sınırlı kalmaması, memurları, emeklileri, esnafı, çiftçimizi, emperyalizme karşı olan tüm güçleri de kapsamaması.

Tekel işçileri bu dayanışmayı hak ettiler, ediyorlar.

Bu arada uluslararası dayanışma da geldi. Tekel işçilerinin örgütlü bulunduğu uluslararası sendika federasyonları, Başbakan'a gönderdikleri iletilerle durumu protesto ettiler. Avrupa Parlamentosu'nun bir üyesi ve bir sendikacı da direniş yerine geldi.

Peki, bu uluslararası destek, gerçekten destek midir?

Hayır.

Benim bu konuda değerlendirme yaparken kullandığım basit bir soru var. Türkiye'ye gelip bizim hükümetimizi eleştirenler, kendi ülkelerinin emperyalist politikalarını, emperyalist hükümetlerini eleştiriyorlar mı?

Tekel işçilerinin bugün kar ve yağmur altında bir mücadele vermek zorunda kalmalarının nedeni, emperyalist güçlerin dayattığı özelleştirme politikalarıdır. Yaşanan sıkıntıların gerçek sorumlusu emperyalizmdir.

Uluslararası destek diye gelenler burada konuşuyorlar; ancak kendi ülkelerine döndüklerinde kendi hükümetleri karşısında susuyorlar; susmaktan da öte, ülkelerinin emperyalist politikalarını destekliyorlar.

Emperyalist sömürü olduğu sürece enternasyonalizm yoktur. Buraya gelip enternasyonalizm propagandası yapanlar eğer kendi ülkelerinin emperyalist politikalarının aleti olmayı kabulleniyorlarsa, ortada dayanışma değil, sahtekarlık vardır. Bugün olan da budur.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "tek suçumuz, açıkta kalan işçilere merhametli olmak," dedi. Bu dünyada kimin kime merhamet ettiği, kimin böyle bir hakkının ve yetkisinin olduğu tartışmalıdır.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "milletin emanet ettiği kasayı kusura bakmayın soydurmamız," dedi. Eskiden olsa birçok insan bu iddiaya inanırdı. Halbuki Tekel işçilerinin direniş yaptığı bölgede üretilen şarkıları dinlediğinizde, milletin emanet ettiği kasayı kimlerin soyduğunu bir kez daha hatırlıyorsunuz.

Tekel işçilerinin direnişinin, bu arkadaşlarımızın hak kaybına uğramadan bir başka kamu kurumuna geçirilmesiyle sonuçlanmasını diliyoruz.

Ancak istenilen sonuç alınamasa bile, Tekel işçilerinin direnişi, yalnızca toplumsal mücadeleler tarihimizin önemli bir sayfası olarak kalmayacak, emperyalist güçlerin yok etmeye çalıştığı güzel değerlerimizin yeni bir canlanışının ifadesi de olarak tarihimize geçecek.